

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. декана факультету економіки та управління

Андрій КОЦУР

«31» 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. проректора з науково-педагогічної роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

«31» 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Навчально-наукового інституту новітніх освітніх технологій

Святослав ПИТЕЛЬ

«31» 2023р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО»

Ступінь вищої освіти - бакалавр

Галузь знань - 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність - 076 «Підприємництво та торгівля»

Освітньо-професійна програма – «Підприємництво та торгівля»

Кафедра конституційного, адміністративного та фінансового права

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції	Практ.	ІРС	Тренінг, КПЗ	СРС	Разом	Екзамен
Денна	1	1	30	30	4	8	48	120	1
Заочна	1	1,2	8	4	-	-	108	120	2

31.08.2023р.

Тернопіль - 2023

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля», затвердженої Вченою Радою ЗУНУ, протокол № 10 від 23.06. 2023 р.

Робочу програму склала доцент кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права, к.ю.н., доцент Наталія МЕНТУХ

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права, протокол № 1 від 29.08. 2023 р.

Завідувач кафедри
д.ю.н., доц.

Мар'яна КРАВЧУК

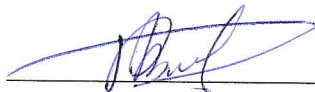
Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля», протокол № 9 від 30.08 2023 р.

Голова групи
забезпечення спеціальності,
д.е.н., проф.

Ольга СОБКО

Гарант ОП

Роман ВОЛОШИН

**СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО»**

1. Опис дисципліни «ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО»

Дисципліна: «Господарське право»	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 4	Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»	Статус дисципліни: блок обов'язкових дисциплін, цикл професійної підготовки Мова навчання - українська
Кількість залікових модулів - 4	Спеціальність: 076 «Підприємництво та торгівля»	Рік підготовки: Денна – перший Заочна – перший Семестр: Денна – перший Заочна – перший-другий
Кількість змістових модулів – 2	Освітньо-професійна програма «Підприємництво та торгівля»	Лекції: Денна – 30 год. Заочна – 8 год. Практичні заняття: Денна – 30 год. Заочна – 4 год.
Загальна кількість годин – 120	Ступінь вищої освіти: бакалавр	Самостійна робота: Денна – 48 год. Заочна – 108 год. Тренінг, КПЗ: Денна – 8 год. Індивідуальна робота: Денна – 4 год.
Кількість тижневих годин – 8, з них аудиторних - 4		Вид підсумкового контролю: екзамен

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Метою дисципліни «Господарське право» є:

- сприяти одержанню студентами основоположних знань з дисципліни «Господарське право»;
- забезпечити правову підготовку, спрямовану на формування інтелектуального потенціалу висококваліфікованих працівників, що володіють основами теоретичних знань в галузі господарського права, необхідних для їх майбутньої професійної діяльності тощо.

2.2. Завдання вивчення дисципліни «Господарське право»:

- опанування та засвоєння студентами теоретичних знань щодо основних понять та інститутів господарського права (господарська діяльність, господарські відносини, суб'єкти господарських відносин, господарські зобов'язання, господарські договори, господарська відповідальність, антимонопольно-конкурентне регулювання, банкрутство, правові режими господарювання в окремих сферах, галузях економіки, на певних територіях, в особливих умовах тощо);
- формування у студентів практичних навичок щодо: 1) самостійного вивчення і використання актів господарського законодавства та літератури з господарського права; 2) самостійного розв'язання проблем, що виникають в процесі застосування господарського законодавства; 3) розробки правових документів, що використовуються в практичній юридичній діяльності (установчих та внутрішніх документів господарських організацій, договорів тощо).

2.3. Найменування компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

У процесі викладання навчальної дисципліни «Господарське право» основна увага приділяється оволодінню студентами спеціальної компетентності, а саме:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях;
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- прагнення до збереження навколишнього середовища;
- здатність діяти відповідально та свідомо;
- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
- здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності;
- здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни. Вивчення дисципліни «Господарське право» базується на знаннях з основ правознавства, які подавалися для вивчення у загальноосвітній середній школі.

Вивчення дисциплін сприятиме опануванню системи норм господарського (підприємницького права) України та чинного господарського законодавства; набуття

навичок практичного застосування норм підприємницького права України під час вирішення конкретних економічних ситуацій; виробити вміння тлумачити і застосовувати нормативні акти, грамотно давати оцінку юридичним фактам господарського характеру.

2.5. Програмні результати навчання:

- використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях;
- застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності;
- мати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами;
- організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності;
- застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур;
- знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави;
- демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства;
- знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці.

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО»

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ПОНЯТТЯ ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА ТА ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ЗАСОБИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, СУБ'ЄКТИ ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА

Тема 1. Загальні положення про господарське право, господарські правовідносини та господарське законодавство

Господарське право як галузь права. Сутність і зміст господарського права. Принципи господарського права. Методи господарського права. Система господарського права. Систематизація в господарському праві. Розмежування господарського права від інших галузей права і їхня взаємодія.

Господарське право як галузь науки. Господарське право як навчальна дисципліна.

Господарська діяльність та господарські правовідносини. Поняття та ознаки господарських відносин. Види господарських правовідносин. Учасники відносин у сфері господарювання.

Система джерел господарського права України. Господарське законодавство, його система, ознаки та джерела. Поняття, ознаки та особливості господарського законодавства. Система господарського законодавства. Господарський кодекс України та його роль в господарській діяльності суб'єктів господарювання. Регулювання відповідних відносин на основі кодифікованих нормативно-правових актів (кодексів), законів та інших актів, що мають силу закону. Регулювання господарських відносин підзаконними нормативними актами. Роль судової практики для вдосконалення господарського законодавства. Міжнародно-правове регулювання господарських правовідносин.

Тема 2. Господарська діяльність як предмет господарського права та засоби її державного регулювання

Господарська діяльність як предмет господарського права. Поняття та ознаки господарської діяльності. Види господарської діяльності. Класифікація видів економічної діяльності.

Підприємництво як вид господарської діяльності. Види підприємницької діяльності. Реалізація права на підприємницьку діяльність. Обмеження окремих осіб щодо здійснення підприємницької діяльності. Принципи підприємницької діяльності. Організаційні форми підприємництва. Гарантії прав підприємців. Державна підтримка підприємництва.

Поняття та ознаки некомерційної господарської діяльності. Функції некомерційного господарювання. Критерії розмежування господарської (комерційної) від негосподарської (некомерційної) діяльності.

Поняття та основні засоби регулюючого впливу держави на діяльність суб'єктів господарювання. Умови, обсяги, сфери та порядок застосування окремих видів засобів державного регулювання господарської діяльності. Правові засади здійснення публічних закупівель.

Правові засади ліцензування видів господарської діяльності. Квотування у господарській діяльності.

Правові та організаційні засади стандартизації в Україні. Особливості технічного регулювання у сфері господарювання. Застосування нормативів та лімітів у сфері господарювання. Правове регулювання ціноутворення в Україні. Види цін і тарифів. Дотації та інші засоби державної підтримки суб'єктів господарювання.

Тема 3. Правові засади захисту економічної конкуренції

Поняття і призначення антимонопольного регулювання. Загальна характеристика законодавства про захист економічної конкуренції.

Завдання, компетенція, повноваження та організаційні засади діяльності Антимонопольного комітету України та його територіальних відділень.

Поняття, роль та основні принципи економічної конкуренції. Поняття недобросовісної конкуренції. Загальна характеристика видів недобросовісної конкуренції.

Процедура розгляду справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції. Загальні засади відповідальності за вчинення порушення законодавства про

захист економічної конкуренції Види відповідальності та види санкцій за порушення антимонопольного законодавства.

Тема 4. Правові основи забезпечення якості продукції та захисту прав споживачів

Поняття якості продукції, робіт, послуг, їх ознаки та критерії. Фактори, що зумовлюють якість продукції. Основні форми державного регулювання якості (організаційні, економічні, правові). Поняття та об'єкти стандартизації як засобу забезпечення безпеки та якості товарів, робіт, послуг.

Міжнародні системи стандартизації (ISO) та міжнародна сертифікація. Сертифікація товарів в Україні. Методи оцінювання та управління якістю продукції та послуг. Оцінка рівня якості продукції та методи його визначення.

Конституційні основи права споживачів на придбання товарів належної якості. Поняття захисту прав споживачів як особливого механізму реалізації державної політики в сфері господарювання. Основні права споживачів товарів, робіт, послуг.

Діяльність органів влади у сфері захисту прав споживачів.

Судовий захист прав споживачів. Позасудовий захист прав споживачів. Особливості захисту прав споживачів при придбанні окремих видів товарів. Відповідальність за порушення законодавства у сфері захисту прав споживачів.

Тема 5. Суб'єкти господарського права. Загальні положення.

Поняття та види суб'єктів господарського права. Правова природа господарської правосуб'єктності суб'єктів господарювання. Ознаки суб'єктів господарювання (підприємництва), їх характеристика. Поняття та види організаційно-правових форм суб'єктів господарювання. Права та обов'язки суб'єктів господарювання (загальні, спеціальні).

Поняття та правова природа установчих документів суб'єктів господарювання. Види установчих документів суб'єкта господарювання. Зміст та особливості спеціальних вимог до установчих документів. Структура установчих документів. Порядок та процедури розробки і затвердження установчих документів. Правова природа статуту. Модельний статут як нова форма установчих документів. Засновницький договір (договір засновників) як установчий документ. Характеристика установчих документів міністерств/відомств (установчий акт, положення). Поняття меморандуму (одноособова заява) як установчого документу, випадки застосування. Положення як установчий документ структурних одиниць господарських організацій.

Поняття «утворення суб'єкта господарювання» як умови здійснення господарської діяльності. Поняття державної реєстрації як факту виникнення нового суб'єкта господарювання і завершення процесу його утворення. Етапи державної реєстрації, їх зміст. Державна реєстрація припинення суб'єктів господарювання.

Поняття та способи (реорганізація, ліквідація) припинення діяльності суб'єктів господарювання.

Тема 6. Правове становище окремих видів суб'єктів господарювання

Поняття та особливості правового регулювання статусу підприємств в Україні. Риси (ознаки) підприємств їх аргументація. Класифікація підприємств за різними критеріями. Організаційна структура підприємства. Особливості управління правління підприємством. Правовий режим майна підприємства, джерела його формування.

Особливості правового становища державних унітарних підприємств. Правовий статус державних комерційних підприємств. Правовий статус казенних підприємств. Поняття та особливості правового статусу комунальних унітарних підприємств в Україні. Особливості правового становища підприємств колективної власності. Виробничий кооператив, їх види. Споживча кооперація. Підприємства споживчої кооперації. Підприємства об'єднань громадян, релігійних організацій. Правовий статус приватних підприємств. Підприємство з іноземними інвестиціями та іноземне підприємство. Правовий статус фермерських господарств.

Поняття об'єднання підприємств як суб'єктів організаційно-господарських повноважень. Організаційно-правові форми об'єднань підприємств (*асоціації, корпорації, консорціум, концерн, комбінат, трест, союзи, спілки, асоціації підприємців тощо*). Особливості правового становища

державних (комунальних) господарських об'єднань. Правовий статус холдингових компаній в Україні. Особливості правового становища державних холдингових компаній. Поняття та види асоційованих підприємств.

Поняття та особливості правового регулювання статусу господарських товариств в Україні. Характерні риси господарських товариств, їх зміст. Класифікація господарських товариств.

Особливості правового становища повного товариства. Особливості правового становища командитного товариства. Особливості правового становища товариства з обмеженою відповідальністю. Особливості правового становища товариства з додатковою відповідальністю.

Правовий статус акціонерного товариства, типи АТ.

Правове становище інших суб'єктів господарювання. Правове становище громадянина-підприємця. Особливості правового становища неприбуткових організацій у сфері господарювання.

Тема 7. Загальні засади майнових відносин у сфері господарювання

Поняття правового режиму майна в сфері господарювання. Підстави виникнення майнових прав та обов'язків суб'єктів господарювання. Джерела формування майна суб'єктів господарювання, їх характеристика. Особливості правового режиму державного майна у сфері господарювання. Особливості правового режиму комунального майна у сфері господарювання. Особливості правового режиму приватного майна у сфері господарювання.

Поняття та види (форми) майна в сфері господарювання, їх господарсько-правова оцінка. Право власності як основне речове право у сфері господарювання. Організаційно-засновницькі повноваження власника. Право господарського відання. Право оперативного управління. Додаткові титули закріплення майна за суб'єктами господарювання (довірча власність, право володіння, право користування).

Використання природних ресурсів у сфері господарювання. Використання в господарській діяльності прав інтелектуальної власності. Цінні папери у складі майна суб'єктів господарювання. Корпоративні права та корпоративні відносини. Право суб'єктів господарювання на охорону комерційної таємниці.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

ГОСПОДАРСЬКО-ДОГОВІРНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ, БАНКРУТСТВО ТА ОКРЕМІ ВИДИ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 8. Господарсько-договірні зобов'язання

Загальні положення про господарські зобов'язання. Види зобов'язань: майново-господарські, організаційно-господарські, соціально-комунальні, публічні. Підстави виникнення господарських зобов'язань. Виконання господарських зобов'язань.

Умови припинення господарських зобов'язань. Господарсько-правові засоби забезпечення належного виконання господарських зобов'язань.

Поняття, ознаки та функції господарського договору. Класифікація господарських договорів за різними критеріями.

Істотні умови господарського договору. Правові вимоги до змісту та форми господарського договору.

Порядок укладання господарських договорів. Порядок зміни та розірвання господарських договорів.

Тема 9. Господарсько-правова відповідальність

Поняття господарсько-правової відповідальності. Ознаки господарсько-правової відповідальності. Функції господарсько-правової відповідальності. Принципи застосування господарсько-правової відповідальності. Юридичні та фактичні підстави господарсько-правової відповідальності. Види господарсько-правової відповідальності. Межі та строки застосування господарсько-правової відповідальності. Господарські санкції як правовий засіб відповідальності у сфері господарювання.

Поняття форм господарсько-правової відповідальності. Відшкодування збитків у сфері господарювання: поняття, склад та розмір, умови і порядок відшкодування. Штрафні санкції: поняття, розмір, порядок відшкодування. Оперативно-господарські санкції, їх види, підстави та порядок застосування. Адміністративно-господарські санкції, їх види та особливості застосування.

Тема 10. Правове регулювання банкрутства

Призначення та сфера застосування інституту банкрутства. Нормативно-правова характеристика банкрутства. Поняття і ознаки неплатоспроможності та банкрутства. Повноваження Державного органу з питань банкрутства. Арбітражний керуючий. Учасники справи про банкрутство. Підстави (юридичні та фактичні) порушення провадження у справі про банкрутство.

Банкрутство юридичних осіб. Порядок порушення провадження у справі про банкрутство. Підготовче засідання господарського суду у справі про банкрутств. Виявлення кредиторів та осіб, що мають намір взяти участь у санації. Попереднє засідання господарського суду у справі про банкрутств. Підстави для припинення провадження у справі про банкрутство.

Поняття та призначення судових процедур, що застосовуються до боржника в процесі провадження справи про банкрутство. Розпорядження майном боржника як судова процедура у справі про банкрутство. Санація боржника як судова процедура у справі про банкрутство. Умови та порядок її застосування. Ліквідаційна процедура у справі про банкрутство. Умови та порядок її застосування. Продаж майна боржника у справі про банкрутство.

Відновлення платоспроможності фізичної особи. Відкриття провадження у справі про неплатоспроможність. Реструктуризація боргів боржника. Визнання боржника банкрутом і введення процедури погашення боргів боржника. Провадження у справах про неплатоспроможність окремих категорій фізичних осіб.

Тема 11. Особливості правового регулювання господарсько-торговельної діяльності

Поняття та ознаки господарсько-торговельної діяльності. Види торгівлі: внутрішня та зовнішня торгівля. Форми господарсько-торговельної діяльності та їх особливості.

Поняття, ознаки та види бірж. Правове становище товарної біржі. Функції права та обов'язки товарної біржі. Види біржових угод.

Організаційно-правові основи біржових торгів. Правові основи здійснення біржових операцій. Біржовий товар та його особливості. Правовий статус учасників біржової торгівлі. Правові основи здійснення біржових угод. Порядок укладання біржових угод. Забезпечення виконання біржових угод.

Правові основи організації торгів на товарних та фондових біржах.

Правове регулювання діяльності з організації торгівлі на фондовому ринку. Правовий статус фондової біржі.

Правовий режим матеріально-технічного постачання і збуту: поставка та купівля-продаж.

Окремі види господарсько-торговельної діяльності (контрактація сільськогосподарської продукції, енергопостачання, оренда майна та лізинг, міна (бартер), зберігання).

Тема 12. Правове регулювання фінансової діяльності

Поняття, ознаки та види фінансової діяльності суб'єктів господарювання, їх правове регулювання. Регулювання ринку небанківських фінансових послуг в Україні. Правове

регулювання діяльності банківських установ. Правове регламентування діяльності Національного банку України. Законодавство про страхування у сфері господарювання.

Тема 13. Правове регулювання інвестиційної та інноваційної діяльності

Поняття інвестицій та інвестиційної діяльності. Державне регулювання інвестиційної діяльності. Правові форми реалізації інвестиційної діяльності.

Поняття та спеціально-правове регулювання іноземних інвестицій в Україні. Поняття та види іноземних інвестицій. Об'єкти та суб'єкти іноземних інвестицій. Форми здійснення іноземних інвестицій. Гарантії діяльності та компенсації іноземним інвесторам в Україні.

Поняття інноваційної діяльності. Види та форми інвестування інноваційної діяльності. Державне регулювання інноваційної діяльності. Державні гарантії інноваційної діяльності. Договір на створення та передачу науково-технічної продукції. Державна експертиза інноваційних проектів.

Використання у підприємницькій діяльності прав інших суб'єктів господарювання (комерційна концесія). Договір комерційної концесії (франчайзинг) та його зміст.

Тема 14. Правове регулювання рекламної діяльності

Поняття реклами у сфері господарювання. Поняття та ознаки рекламної діяльності.

Поняття, ознаки та види реклами. Учасники рекламних відносин.

Загальна характеристика договірного регулювання рекламних відносин. Договори на створення реклами. Договори на розміщення та розповсюдження реклами.

Порушення при здійсненні рекламної діяльності. Порівняльна реклама. Загальна характеристика способів захисту прав учасників рекламних відносин. Відповідальність учасників рекламних відносин.

Тема 15. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Поняття та види зовнішньоекономічної діяльності. Принципи зовнішньоекономічної діяльності. Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності.

Правовий режим зовнішньоекономічної діяльності. Правила ІНКОТЕРМС. Ліцензування та квотування зовнішньоекономічної діяльності.

Поняття, зміст, види та облік зовнішньоекономічних договорів (контрактів). Види зовнішньоекономічних договорів.

Захист прав та інтересів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. Міжнародний комерційний арбітраж як самостійна постійно діюча арбітражна установа. Морська арбітражна комісія при Торгово-промисловій палаті України – самостійна постійно діюча арбітражна установа.

Поняття та спеціально-правове регулювання іноземних інвестицій в Україні. Поняття та види іноземних інвестицій. Форми здійснення іноземних інвестицій. Державні гарантії захисту іноземних інвестицій. Підприємства з іноземними інвестиціями.

4. СТРУКТУРА ЗАЛКОВОГО КРЕДИТУ ДИСЦИПЛІНИ «ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО»

Денна форма

Назва теми	Кількість годин					
	Лекції	Практичні і заняття	Індивідуальна робота	Тренінг, КПЗ	Самостійна робота	Контрольні заходи
<i>Змістовий модуль 1.</i>						
<i>ПОНЯТТЯ ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА ТА ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ЗАСОБИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, СУБ'ЄКТИ ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА</i>						
Тема 1. Загальні положення про	2	2	1	4	3	Поточне опитування

господарське право, господарські правовідносини та господарське законодавство.						
Тема 2. Господарська діяльність як предмет господарського права та засоби її державного регулювання	2	2			3	
Тема 3. Правові засади економічної конкуренції	2	2			3	
Тема 4. Правові основи забезпечення якості продукції та захисту прав споживачів	2	2			3	
Тема 5. Суб'єкти господарського права. Загальні положення	2	2			3	
Тема 6. Правове становище окремих видів суб'єктів господарювання	2	2	1		3	
Тема 7. Загальні засади майнових відносин у сфері господарювання	2	2			3	
<i>Змістовий модуль 2.</i> ГОСПОДАРСЬКО-ДОГОВІРНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ, БАНКРУТСТВО ТА ОКРЕМІ ВИДИ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ						
Тема 8. Господарсько-договірні зобов'язання	2	2			3	
Тема 9. Господарсько-правова відповідальність	2	2	1		3	
Тема 10. Правове регулювання банкрутства	2	2			3	
Тема 11. Особливості правового регулювання господарсько-торговельної діяльності	2	2		4	3	
Тема 12. Правове регулювання фінансової діяльності	2	2	1		4	Поточне опитування
Тема 13. Правове регулювання інвестиційної та	2	2			4	

інноваційної діяльності						
Тема 14. Правове регулювання рекламної діяльності	2	2			4	
Тема 15. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності	2	2			4	
Всього	30	30	4	8	48	

Заочна форма

Назва теми	Кількість годин		
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
<i>Змістовий модуль 1.</i> ПОНЯТТЯ ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА ТА ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ЗАСОБИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, СУБ'ЄКТИ ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА			
Тема 1. Загальні положення про господарське право, господарські правовідносини та господарське законодавство.	4	2	7
Тема 2. Господарська діяльність як предмет господарського права та засоби її державного регулювання			7
Тема 3. Правові засади захисту економічної конкуренції			7
Тема 4. Правові основи забезпечення якості продукції та захисту прав споживачів			7
Тема 5. Суб'єкти господарського права. Загальні положення			7
Тема 6. Правове становище окремих видів суб'єктів господарювання			7
Тема 7. Загальні засади майнових відносин у сфері господарювання			7
<i>Змістовий модуль 2.</i> ГОСПОДАРСЬКО-ДОГОВІРНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ, БАНКРУТСТВО ТА ОКРЕМІ ВИДИ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ			
Тема 8. Господарсько-договірні зобов'язання	4	2	7
Тема 9. Господарсько-правова відповідальність			7
Тема 10. Правове регулювання банкрутства			7
Тема 11. Особливості правового регулювання господарсько-торговельної діяльності			7
Тема 12. Правове регулювання фінансової діяльності			7
Тема 13. Правове регулювання інвестиційної та інноваційної діяльності			7
Тема 14. Правове регулювання рекламної діяльності			8
Тема 15. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності			8
Всього			8

5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ДИСЦИПЛІНИ «ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО»

Денна форма

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

ПОНЯТТЯ ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА ТА ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ЗАСОБИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, СУБ'ЄКТИ ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА

Практичне заняття №1.

Тема 1. Загальні положення про господарське право, господарські правовідносини та господарське законодавство.

Мета: Визначити поняття господарського права, його місце у системі права України.

Питання, що виносяться на обговорення:

1. Господарське право як галузь права.
2. Сутність і зміст господарського права.
3. Принципи господарського права.
4. Методи господарського права.
5. Система господарського права.
6. Розмежування господарського права від інших галузей права і їхня взаємодія.
7. Господарське право як галузь науки.
8. Господарське право як навчальна дисципліна.

Практичне заняття №2.

Тема 2. Господарська діяльність як предмет господарського права та засоби її державного регулювання

Мета: Визначити предмет господарського права, поняття, ознаки та види господарської діяльності, основні засоби державного регулювання господарської діяльності.

Питання, що виносяться на обговорення:

1. Господарська діяльність як предмет господарського права.
2. Поняття, ознаки та види господарської діяльності. Класифікація видів економічної діяльності.
3. Підприємництво як вид господарської діяльності.
4. Поняття та основні засоби регулюючого впливу держави на діяльність суб'єктів господарювання.
5. Правові основи здійснення процедур публічних закупівель.
6. Правові засади ліцензування видів господарської діяльності.
7. Квотування у господарській діяльності.
8. Правові та організаційні засади стандартизації в Україні
9. Особливості технічного регулювання у сфері господарювання.
10. Застосування нормативів та лімітів у сфері господарювання.
11. Правове регулювання ціноутворення в Україні. Види цін і тарифів.
12. Дотації та інші засоби державної підтримки суб'єктів господарювання.

Практичне заняття №3.

Тема 3. Правові засади захисту економічної конкуренції

Мета: Обґрунтувати суть та призначення антимонопольно-конкурентного законодавства.

Питання, що виносяться на обговорення:

1. Загальна характеристика законодавства про захист економічної конкуренції.

2. Завдання, компетенція, повноваження та організаційні засади діяльності Антимонопольного комітету України та його територіальних відділень.
3. Поняття та ознаки недобросовісної конкуренції
4. Загальна характеристика основних форм прояву недобросовісної конкуренції.
5. Процедура розгляду справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції.
6. Загальні засади відповідальності за вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції

Практичне заняття №4.

Тема : Правові основи забезпечення якості продукції та захисту прав споживачів

Мета: Визначити законодавство в сфері захисту прав споживачів та забезпечення якості продукції.

Питання, що виносяться на обговорення:

1. Поняття якості продукції, робіт, послуг, їх ознаки та критерії. Фактори, що зумовлюють якість продукції.
2. Поняття та об'єкти стандартизації як засобу забезпечення безпеки та якості товарів, робіт, послуг.
3. Міжнародні системи стандартизації (ISO) та міжнародна сертифікація. Сертифікація товарів в Україні.
4. Основні права споживачів товарів, робіт, послуг.
5. Діяльність органів влади у сфері захисту прав споживачів.
6. Судовий захист прав споживачів.
7. Позасудовий захист прав споживачів.
8. Особливості захисту прав споживачів при придбанні окремих видів товарів.
9. Відповідальність за порушення законодавства у сфері захисту прав споживачів.

Практичне заняття №5.

Тема 4. Суб'єкти господарського права. Загальні положення

Мета: Визначити поняття, ознаки та види суб'єктів господарювання.

Питання, що виносяться на обговорення:

1. Поняття та види суб'єктів господарського права.
2. Ознаки суб'єктів господарювання (підприємництва), їх характеристика.
3. Права та обов'язки суб'єктів господарювання (загальні, спеціальні).
4. Поняття та зміст установчих документів суб'єктів господарювання.
5. Правова природа установчих документів суб'єктів господарювання (статут, модельний статут, засновницький договір, положення, меморандум).
6. Державна реєстрація створення та припинення суб'єктів господарювання

Практичне заняття № 6.

Тема 5. Правове становище окремих видів суб'єктів господарювання

Мета: Визначити поняття, ознаки та різновиди суб'єктів господарювання

Питання, що виносяться на обговорення:

1. Поняття та особливості правового регулювання статусу підприємств в Україні.
2. Класифікація підприємств за різними критеріями.
3. Особливості правового становища державних підприємств
4. Поняття та особливості правового статусу комунальних унітарних підприємств, спільних комунальних підприємств в Україні.
5. Особливості правового становища підприємств колективної власності: (виробничий кооператив, їх види; підприємства споживчої кооперації; підприємства об'єднань громадян, релігійних організацій)
6. Правовий статус приватних підприємств та інших видів підприємств.

7. Поняття об'єднання підприємств та організаційно-правові форми об'єднань підприємств (асоціації, корпорації, консорціум, концерн, комбінат, трест, союзи, спілки, асоціації підприємців тощо).
8. Правовий статус холдингових компаній в Україні та асоційованих підприємств.
9. Поняття та особливості правового регулювання статусу господарських товариств в Україні.
10. Характерні риси господарських товариств, їх зміст.
11. Особливості правового становища повного та командитного товариств.
12. Особливості правового становища товариства з обмеженою відповідальністю та товариства з додатковою відповідальністю.
13. Правовий статус акціонерного товариства, типи АТ.
14. Інші види суб'єктів господарювання (громадянина-підприємця, неприбуткових організацій)

Практичне заняття №7.

Тема 7. Загальні засади майнових відносин у сфері господарювання

Мета: Визначити суть правового режиму майна в сфері господарювання. Опрацювати право власності та похідні правові титули від права власності у сфері господарювання.

Питання, що виносяться на обговорення:

1. Поняття правового режиму майна в сфері господарювання
2. Джерела формування майна суб'єктів господарювання, їх характеристика.
3. Особливості правового режиму окремих видів майна (державного, комунального, приватного)
4. Організаційно-засновницькі повноваження власника.
5. Право господарського відання, право оперативного управління та інші додаткові титули закріплення майна за суб'єктами господарювання (довірча власність, право володіння, право користування).
6. Використання природних ресурсів у сфері господарювання. Використання в господарській діяльності прав інтелектуальної власності.
7. Цінні папери у складі майна суб'єктів господарювання.
8. Корпоративні права та корпоративні відносини. Право суб'єктів господарювання на охорону комерційної таємниці.

Змістовий модуль 2.

ГОСПОДАРСЬКО-ДОГОВІРНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ, БАНКРУТСТВО ТА ОКРЕМІ ВИДИ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Практичне заняття №8.

Тема 8. Господарсько-договірні зобов'язання

Мета: Виділити та обґрунтувати основні зобов'язальні відносини в сфері господарювання. Визначити поняття господарського зобов'язання та господарського договору, особливості укладання, зміни та розірвання господарського договору.

Питання, що виносяться на обговорення:

1. Загальні положення про господарські зобов'язання.
2. Види зобов'язань: майново-господарські, організаційно-господарські, соціально-комунальні, публічні.
3. Підстави виникнення та припинення господарських зобов'язань.
4. Господарсько-правові засоби забезпечення належного виконання господарських зобов'язань.
5. Поняття, ознаки та функції господарського договору
6. Класифікація господарських договорів
7. Істотні умови господарського договору

8. Правові вимоги до змісту та форми господарського договору
9. Порядок укладання, зміни та розірвання господарських договорів

Практичне заняття №9.

Тема 9. Господарсько-правова відповідальність

Мета: Визначити поняття, функції, ознаки та види господарсько-правової відповідальності.

Питання, що виносяться на обговорення:

1. Поняття, ознаки та функції господарсько-правової відповідальності.
2. Юридичні та фактичні підстави господарсько-правової відповідальності.
3. Види (форми) господарсько-правової відповідальності.
4. Межі та строки застосування господарсько-правової відповідальності.
5. Господарські санкції як правовий засіб відповідальності у сфері господарювання
6. Відшкодування збитків у сфері господарювання: поняття, склад та розмір, умови і порядок відшкодування.
7. Штрафні санкції: поняття, розмір, порядок відшкодування,
8. Оперативно-господарські санкції, їх види, підстави та порядок застосування.
9. Адміністративно-господарські санкції, їх види та особливості застосування.

Практичне заняття №10.

Тема 10. Правове регулювання банкрутства

Мета: Визначити поняття банкрутства, сторони у справі про банкрутство та підстави порушення справи про банкрутство.

Питання, що виносяться на обговорення:

1. Призначення та сфера застосування інституту банкрутства.
2. Поняття і ознаки неплатоспроможності та банкрутства.
3. Арбітражний керуючий у справі про банкрутство
4. Підстави (юридичні та фактичні) та порядок порушення провадження у справі про банкрутство.
5. Поняття та призначення судових процедур, що застосовуються до боржника в процесі провадження справи про банкрутство.
6. Розпорядження майном боржника як судова процедура у справі про банкрутство.
7. Санація боржника як судова процедура у справі про банкрутство. Умови та порядок її застосування.
8. Ліквідаційна процедура у справі про банкрутство. Умови та порядок її застосування.
9. Відновлення платоспроможності фізичної особи

Практичне заняття №11.

Тема 11. Особливості правового регулювання господарсько-торговельної діяльності

Мета: Визначити ознаки та види господарсько-торговельної діяльності.

Питання, що виносяться на обговорення:

1. Поняття та ознаки господарсько-торгівельної діяльності.
2. Види торгівлі: внутрішня та зовнішня торгівля.
3. Форми господарсько-торговельної діяльності.
4. Поняття, ознаки та класифікація бірж
5. Правові основи здійснення біржових операцій.
6. Правовий статус учасників біржової торгівлі.
7. Правові основи здійснення біржових угод.
8. Правові основи організації торгів на товарних та фондових біржах.
9. Правове регулювання діяльності на фондовому ринку.
10. Правовий режим матеріально-технічного постачання і збуту: поставка та купівля-продаж.

11. Окремі види господарсько-торговельної діяльності (контрактація сільськогосподарської продукції, енергопостачання, оренда майна та лізинг, міна (бартер), зберігання).

Практичне заняття №12.

Тема 13. Правове регулювання фінансової діяльності

Мета: Визначити поняття та особливості видів фінансової діяльності

Питання, що виносяться на обговорення:

1. Поняття, ознаки та види фінансової діяльності суб'єктів господарювання, їх правове регулювання.
2. Регулювання ринку небанківських фінансових послуг в Україні.
3. Правове регулювання діяльності банківських установ та Національного банку України.
4. Законодавство про страхування у сфері господарювання.

Практичне заняття №13.

Тема 13. Правове регулювання інвестиційної та інноваційної діяльності

Мета: Проаналізувати законодавство про інвестиційну діяльність та інноваційну діяльність

Питання, що виносяться на обговорення:

1. Поняття інвестицій та інвестиційної діяльності.
2. Державне регулювання інвестиційної діяльності.
3. Поняття та спеціально-правове регулювання іноземних інвестицій в Україні.
4. Поняття, види, об'єкти та суб'єкти іноземних інвестицій.
5. Форми та гарантії здійснення іноземних інвестицій.
6. Поняття, види та форми інноваційної діяльності.
7. Державне регулювання інноваційної діяльності.
8. Договір на створення та передачу науково-технічної продукції.
9. Державна експертиза інноваційних проектів.
10. Договір комерційної концесії (франчайзинг) та його зміст

Практичне заняття №14.

Тема: Правове регулювання рекламної діяльності

Мета: Визначити правові засади реклами у сфері господарювання

Питання, що виносяться на обговорення:

1. Поняття та ознаки рекламної діяльності.
2. Поняття, ознаки та види реклами. Учасники рекламних відносин.
3. Загальна характеристика договірного регулювання рекламних відносин.
4. Договори на створення реклами.
5. Договори на розміщення та розповсюдження реклами.
6. Порушення при здійсненні рекламної діяльності.
7. Порівняльна реклама.
8. Загальна характеристика способів захисту прав учасників рекламних відносин.
9. Відповідальність учасників рекламних відносин.

Практичне заняття №15.

Тема 15. Правове зовнішньоекономічної діяльності

Мета: Проаналізувати законодавство про зовнішньоекономічну діяльність. Проаналізувати законодавство про інвестиційну діяльність.

Питання, що виносяться на обговорення:

1. Поняття, види та принципи зовнішньоекономічної діяльності.
2. Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності.
3. Правила ІНКОТЕРМС.
4. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності
5. Ліцензування та квотування зовнішньоекономічної діяльності.
6. Поняття, зміст, види та облік зовнішньоекономічних договорів (контрактів). Види зовнішньоекономічних договорів.
7. Захист прав та інтересів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.

Заочна форма

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

ПОНЯТТЯ ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА ТА ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ЗАСОБИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, СУБ'ЄКТИ ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА

Практичне заняття №1.

Тема 1. Загальні положення про господарське право, господарські правовідносини та господарське законодавство.

Мета: Визначити поняття господарського права, його місце у системі права України.

Питання, що виносяться на обговорення:

1. Господарське право як галузь права.
2. Сутність і зміст господарського права.
3. Принципи господарського права.
4. Методи господарського права.
5. Система господарського права.
6. Розмежування господарського права від інших галузей права і їхня взаємодія.
7. Господарське право як галузь науки.
8. Господарське право як навчальна дисципліна.

Практичне заняття №2.

Тема 2. Господарська діяльність як предмет господарського права та засоби її державного регулювання

Мета: Визначити предмет господарського права, поняття, ознаки та види господарської діяльності, основні засоби державного регулювання господарської діяльності.

Питання, що виносяться на обговорення:

1. Господарська діяльність як предмет господарського права.
2. Поняття, ознаки та види господарської діяльності. Класифікація видів економічної діяльності.
3. Підприємництво як вид господарської діяльності.
4. Поняття та основні засоби регулюючого впливу держави на діяльність суб'єктів господарювання.
5. Правові основи здійснення процедур публічних закупівель.
6. Правові засади ліцензування видів господарської діяльності.
7. Квотування у господарській діяльності.

8. Правові та організаційні засади стандартизації в Україні
9. Особливості технічного регулювання у сфері господарювання.
10. Застосування нормативів та лімітів у сфері господарювання.
11. Правове регулювання ціноутворення в Україні. Види цін і тарифів.
12. Дотації та інші засоби державної підтримки суб'єктів господарювання.

Практичне заняття №3.

Тема 3. Правові засади захисту економічної конкуренції

Мета: Обґрунтувати суть та призначення антимонопольно-конкурентного законодавства.

Питання, що виносяться на обговорення:

1. Загальна характеристика законодавства про захист економічної конкуренції.
2. Завдання, компетенція, повноваження та організаційні засади діяльності Антимонопольного комітету України та його територіальних відділень.
3. Поняття та ознаки недобросовісної конкуренції
4. Загальна характеристика основних форм прояву недобросовісної конкуренції.
5. Процедура розгляду справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції.
6. Загальні засади відповідальності за вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції

Практичне заняття №4.

Тема : Правові основи забезпечення якості продукції та захисту прав споживачів

Мета: Визначити законодавство в сфері захисту прав споживачів та забезпечення якості продукції.

Питання, що виносяться на обговорення:

1. Поняття якості продукції, робіт, послуг, їх ознаки та критерії. Фактори, що зумовлюють якість продукції.
2. Поняття та об'єкти стандартизації як засобу забезпечення безпеки та якості товарів, робіт, послуг.
3. Міжнародні системи стандартизації (ISO) та міжнародна сертифікація. Сертифікація товарів в Україні.
4. Основні права споживачів товарів, робіт, послуг.
5. Діяльність органів влади у сфері захисту прав споживачів.
6. Судовий захист прав споживачів.
7. Позасудовий захист прав споживачів.
8. Особливості захисту прав споживачів при придбанні окремих видів товарів.
9. Відповідальність за порушення законодавства у сфері захисту прав споживачів.

Література: 1-15, 17, 66, 78-79, 85.

Практичне заняття №5.

Тема 4. Суб'єкти господарського права. Загальні положення

Мета: Визначити поняття, ознаки та види суб'єктів господарювання.

Питання, що виносяться на обговорення:

1. Поняття та види суб'єктів господарського права.
2. Ознаки суб'єктів господарювання (підприємництва), їх характеристика.
3. Права та обов'язки суб'єктів господарювання (загальні, спеціальні).
4. Поняття та зміст установчих документів суб'єктів господарювання.
5. Правова природа установчих документів суб'єктів господарювання (статут, модельний статут, засновницький договір, положення, меморандум).
6. Державна реєстрація створення та припинення суб'єктів господарювання

Практичне заняття № 6.

Тема 5. Правове становище окремих видів суб'єктів господарювання

Мета: Визначити поняття, ознаки та різновиди суб'єктів господарювання

Питання, що виносяться на обговорення:

1. Поняття та особливості правового регулювання статусу підприємств в Україні.
2. Класифікація підприємств за різними критеріями.
3. Особливості правового становища державних підприємств
4. Поняття та особливості правового статусу комунальних унітарних підприємств, спільних комунальних підприємств в Україні.
5. Особливості правового становища підприємств колективної власності: (виробничий кооператив, їх види; підприємства споживчої кооперації; підприємства об'єднань громадян, релігійних організацій)
6. Правовий статус приватних підприємств та інших видів підприємств.
7. Поняття об'єднання підприємств та організаційно-правові форми об'єднань підприємств (асоціації, корпорації, консорціум, концерн, комбінат, трест, союзи, спілки, асоціації підприємців тощо).
8. Правовий статус холдингових компаній в Україні та асоційованих підприємств.
9. Поняття та особливості правового регулювання статусу господарських товариств в Україні.
10. Характерні риси господарських товариств, їх зміст.
11. Особливості правового становища повного та командитного товариств.
12. Особливості правового становища товариства з обмеженою відповідальністю та товариства з додатковою відповідальністю.
13. Правовий статус акціонерного товариства, типи АТ.
14. Інші види суб'єктів господарювання (громадянина-підприємця, неприбуткових організацій)

Практичне заняття №7.

Тема 7. Загальні засади майнових відносин у сфері господарювання

Мета: Визначити суть правового режиму майна в сфері господарювання. Опрацювати право власності та похідні правові титули від права власності у сфері господарювання.

Питання, що виносяться на обговорення:

1. Поняття правового режиму майна в сфері господарювання
2. Джерела формування майна суб'єктів господарювання, їх характеристика.
3. Особливості правового режиму окремих видів майна (державного, комунального, приватного)
4. Організаційно-засновницькі повноваження власника.
5. Право господарського відання, право оперативного управління та інші додаткові титули закріплення майна за суб'єктами господарювання (довірча власність, право володіння, право користування).
6. Використання природних ресурсів у сфері господарювання. Використання в господарській діяльності прав інтелектуальної власності.
7. Цінні папери у складі майна суб'єктів господарювання.
8. Корпоративні права та корпоративні відносини. Право суб'єктів господарювання на охорону комерційної таємниці.

Змістовий модуль 2.
**ГОСПОДАРСЬКО-ДОГОВІРНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ, БАНКРУТСТВО ТА ОКРЕМІ
ВИДИ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Практичне заняття №8.

Тема 8. Господарсько-договірні зобов'язання

Мета: Виділити та обґрунтувати основні зобов'язальні відносини в сфері господарювання. Визначити поняття господарського зобов'язання та господарського договору, особливості укладання, зміни та розірвання господарського договору.

Питання, що виносяться на обговорення:

1. Загальні положення про господарські зобов'язання.
2. Види зобов'язань: майново-господарські, організаційно-господарські, соціально-комунальні, публічні.
3. Підстави виникнення та припинення господарських зобов'язань.
4. Господарсько-правові засоби забезпечення належного виконання господарських зобов'язань.
5. Поняття, ознаки та функції господарського договору
6. Класифікація господарських договорів
7. Істотні умови господарського договору
8. Правові вимоги до змісту та форми господарського договору
9. Порядок укладання, зміни та розірвання господарських договорів

Практичне заняття №9.

Тема 9. Господарсько-правова відповідальність

Мета: Визначити поняття, функції, ознаки та види господарсько-правової відповідальності.

Питання, що виносяться на обговорення:

1. Поняття, ознаки та функції господарсько-правової відповідальності.
2. Юридичні та фактичні підстави господарсько-правової відповідальності.
3. Види (форми) господарсько-правової відповідальності.
4. Межі та строки застосування господарсько-правової відповідальності.
5. Господарські санкції як правовий засіб відповідальності у сфері господарювання
6. Відшкодування збитків у сфері господарювання: поняття, склад та розмір, умови і порядок відшкодування.
7. Штрафні санкції: поняття, розмір, порядок відшкодування,
8. Оперативно-господарські санкції, їх види, підстави та порядок застосування.
9. Адміністративно-господарські санкції, їх види та особливості застосування.

Практичне заняття №10.

Тема 10. Правове регулювання банкрутства

Мета: Визначити поняття банкрутства, сторони у справі про банкрутство та підстави порушення справи про банкрутство.

Питання, що виносяться на обговорення:

1. Призначення та сфера застосування інституту банкрутства.
2. Поняття і ознаки неплатоспроможності та банкрутства.
3. Арбітражний керуючий у справі про банкрутство
4. Підстави (юридичні та фактичні) та порядок порушення провадження у справі про банкрутство.
5. Поняття та призначення судових процедур, що застосовуються до боржника в процесі провадження справи про банкрутство.
6. Розпорядження майном боржника як судова процедура у справі про банкрутство.

7. Санація боржника як судова процедура у справі про банкрутство. Умови та порядок її застосування.
8. Ліквідаційна процедура у справі про банкрутство. Умови та порядок її застосування.
9. Відновлення платоспроможності фізичної особи

Практичне заняття №11.

Тема 11. Особливості правового регулювання господарсько-торговельної діяльності

Мета: Визначити ознаки та види господарсько-торговельної діяльності.

Питання, що виносяться на обговорення:

1. Поняття та ознаки господарсько-торгівельної діяльності.
2. Види торгівлі: внутрішня та зовнішня торгівля.
3. Форми господарсько-торговельної діяльності.
4. Поняття, ознаки та класифікація бірж
5. Правові основи здійснення біржових операцій.
6. Правовий статус учасників біржової торгівлі.
7. Правові основи здійснення біржових угод.
8. Правові основи організації торгів на товарних та фондових біржах.
9. Правове регулювання діяльності на фондовому ринку
10. Правовий режим матеріально-технічного постачання і збуту: поставка та купівля-продаж.
11. Окремі види господарсько-торговельної діяльності (контракція сільськогосподарської продукції, енергопостачання, оренда майна та лізинг, міна (бартер), зберігання).

Практичне заняття №12.

Тема 12. Правове регулювання фінансової діяльності

Мета: Визначити поняття та особливості видів фінансової діяльності

Питання, що виносяться на обговорення:

1. Поняття, ознаки та види фінансової діяльності суб'єктів господарювання, їх правове регулювання.
2. Регулювання ринку небанківських фінансових послуг в Україні.
3. Правове регулювання діяльності банківських установ та Національного банку України.
4. Законодавство про страхування у сфері господарювання.

Практичне заняття №13.

Тема 13. Правове регулювання інвестиційної та інноваційної діяльності

Мета: Проаналізувати законодавство про інвестиційну діяльність та інноваційну діяльність

Питання, що виносяться на обговорення:

1. Поняття інвестицій та інвестиційної діяльності.
2. Державне регулювання інвестиційної діяльності.
3. Поняття та спеціально-правове регулювання іноземних інвестицій в Україні.
4. Поняття, види, об'єкти та суб'єкти іноземних інвестицій.
5. Форми та гарантії здійснення іноземних інвестицій.
6. Поняття, види та форми інноваційної діяльності.
7. Державне регулювання інноваційної діяльності.
8. Договір на створення та передачу науково-технічної продукції.

9. Державна експертиза інноваційних проектів.
10. Договір комерційної концесії (франчайзинг) та його зміст

Практичне заняття №14.

Тема 14. Правове регулювання рекламної діяльності

Мета: Визначити правові засади реклами у сфері господарювання

Питання, що виносяться на обговорення:

1. Поняття та ознаки рекламної діяльності.
2. Поняття, ознаки та види реклами. Учасники рекламних відносин.
3. Загальна характеристика договірному регулювання рекламних відносин.
4. Договори на створення реклами.
5. Договори на розміщення та розповсюдження реклами.
6. Порушення при здійсненні рекламної діяльності.
7. Порівняльна реклама.
8. Загальна характеристика способів захисту прав учасників рекламних відносин.
9. Відповідальність учасників рекламних відносин.

Практичне заняття №15.

Тема 15. Правове зовнішньоекономічної діяльності

Мета: Проаналізувати законодавство про зовнішньоекономічну діяльність. Проаналізувати законодавство про інвестиційну діяльність.

Питання, що виносяться на обговорення:

1. Поняття, види та принципи зовнішньоекономічної діяльності.
2. Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності.
3. Правила ІНКОТЕРМС.
4. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності
5. Ліцензування та квотування зовнішньоекономічної діяльності.
6. Поняття, зміст, види та облік зовнішньоекономічних договорів (контрактів).

Види зовнішньоекономічних договорів.

7. Захист прав та інтересів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.

6. КОМПЛЕКСНЕ ПРАКТИЧНЕ ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

Для набуття умінь самостійного мислення і самоконтролю у студентів особливе значення має виконання комплексного практичного індивідуального завдання (КПІЗ) з дисципліни «Господарське право», яке виконується самостійно кожним студентом згідно методичних рекомендацій.

Комплексне практичне індивідуальне завдання (надалі КПІЗ) є *видом поза аудиторної індивідуальної роботи студента навчального чи навчально-дослідницького характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни і є окремим заліковим модулем з дисципліни.*

Комплексне практичне індивідуальне завдання (надалі КПІЗ) є невід'ємною частиною навчального процесу і розцінюється як серйозне осмислення набутих знань отриманих студентом при вивченні дисципліни «Господарське право».

Метою КПІЗ є самостійне вивчення частин(и) програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студента з дисципліни «Господарське право» та розвиток навичок самостійної роботи. КПІЗ — це завершена теоретико-практична робота в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь і навичок, отриманих у процесі лекційних, практичних

занять, охоплює декілька тем або зміст навчальної дисципліни «Господарське право» в цілому.

Завдання та вимоги для виконання комплексного практичного індивідуального завдання:

1. КППЗ виконується впродовж семестру.
2. КППЗ виконується кожним студентом індивідуально в письмовій формі відповідно до методичних вказівок та запропонованого варіанту.
3. Структура роботи: титульна сторінка з вказівкою назви навчального закладу, теми роботи, прізвища виконавця, наукового керівника; план роботи; вступ; основна частина (2-3 розділи); висновки; список використаних джерел. Робота виконується в друкованому варіанті на аркушах А4, обсягом до 25 сторінок.
4. Виконанню КППЗ має передувати ґрунтовне опрацювання рекомендованих джерел, періодичних видань (газет, журналів), наукових статей, законодавчих та підзаконних актів, джерел-Інтернет.
5. Робота повинна мати творчий, аналітичний, критичний і самостійний характер з тим, щоб забезпечити всебічно і добре обґрунтовані висновки.
6. Оцінка індивідуального науково-дослідного завдання визначається рівнем виконання роботи та знаннями студента, показаними на її захисті.
7. Для виконання КППЗ викладачем може бути запропоновано і інші варіанти виконання завдань (написання наукової доповіді по запропонованій тематиці; складання проектів установчих документів суб'єктів господарювання та зразків окремих видів господарських договорів; тощо), тематика та вимоги для виконання яких передбачені у методичних вказівках.

Виконання КППЗ є обов'язковим для кожного студента, що вивчає дисципліна «Господарське право» рівень виконання якого оцінюється за 100-бальною шкалою відповідно до вагового коефіцієнта як окремих заліковий модуль.

Пропонована тематика для КППЗ:

1. Поняття та види (форми) майна в сфері господарювання
2. Право власності як основне речове право у сфері господарювання.
3. Правовий режим цінних паперів в господарській діяльності
4. Поняття та загальні засади здійснення корпоративних прав
5. Загальні положення про господарські зобов'язання.
6. Господарські договори в сфері господарювання
7. Ліцензування видів господарської діяльності.
8. Форми господарсько-правової відповідальності та їх особливості
9. Правове регулювання банкрутства
10. Правове регулювання аудиторської діяльності в Україні
11. Правове регулювання оренди державного і комунального майна
12. Договір фінансового лізингу.
13. Правове становище акціонерних товариств
14. Загальна характеристика концесійного договору
15. Правове регулювання страхової діяльності в сфері підприємницької діяльності
16. Договір страхування
17. Правовий статус товариств з обмеженою відповідальністю
18. Правовий статус виробничого кооперативу
19. Правове регулювання енергопостачання в Україні
20. Правовий статус товарної біржі
21. Правовий статус фондової біржі
22. Біржові угоди
23. Правове забезпечення інноваційної діяльності
24. Договір комерційної концесії (франчайзингу)
25. Поняття та види фінансової діяльності суб'єктів господарювання
26. Правове регулювання банківської діяльності

27. Кредитний договір та його зміст
28. Форми торговельної діяльності в Україні
29. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності
30. Міжнародний комерційний арбітраж

7. ТРЕНІНГ З ДИСЦИПЛІНИ

Мета тренінгу з дисципліни «Господарське право» – формування у студентів навичок вміння аналізувати норми чинного господарського законодавства, критичного мислення для пропонування професійних рішень, цілісного бачення і вирішення певних правових проблем господарського-правового спрямування, утворення та припинення суб'єктів господарювання, організації та функціонування господарської діяльності, розуміння особливостей здійснення окремих видів господарської діяльності. Успішне проходження тренінгу сприяє посиленню практичної спрямованості у підготовці фахівців за ступенем вищої освіти «бакалавр».

Проведення тренінгу дозволяє:

- забезпечити засвоєння теоретичних знань, отриманих у процесі вивчення дисципліни «Господарське право»;
- розвинути у студентів навички пропонування обґрунтованих рішень, використання теоретичних знань для розв'язання практичних завдань та змістовного інтерпретування отриманих результатів.

Порядок проведення тренінгу

1. **Вступна частина** проводиться з метою ознайомлення студентів з темою тренінгового заняття.

2. **Організаційна частина** полягає у створенні робочого настрою у колективі студентів, визначенні правил проведення тренінгового заняття. Можлива наявність роздаткового матеріалу у вигляді таблиць, бланків документів.

3. **Практична частина** реалізовується шляхом виконання завдань у групах студентів у кількості 3-5 осіб з певних проблемних питань теми тренінгового заняття.

4. **Підведення підсумків.** Обговорюються результати виконаних завдань у групах. Обмін думками з питань, які виносились на тренінгові заняття.

Тематика тренінгу:

1. Здійснення господарської діяльності в умовах воєнного стану: аналіз новел господарського законодавства.

2. На основі норм чинного законодавства з питань державної реєстрації розкрити у вигляді таблиці (або схеми) спеціальні правила реєстрації окремих суб'єктів господарювання (банків, бірж, фінансових установ (у тому числі кредитних спілок).

3. Виділити основні засоби регулюючого впливу держави на діяльність суб'єктів господарювання та визначити їх специфічні особливості.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

Для успішного вивчення і засвоєння дисципліни «Господарське право» студенти повинні володіти значним обсягом інформації, частину якої вони отримують і опрацьовують шляхом самостійної роботи. Самостійна робота полягає в опрацюванні положень чинного господарського законодавства та навчальної і наукової фахової літератури.

№ теми	Тематика	К-сть годин	
		Денна форма	Заочна форма
Тема 1	1. Дослідити питання про розмежування господарського права від інших галузей права 2. Схематично зобразити поняття, види та характерні ознаки	3	7

	господарських правовідносин; господарське законодавство та його ознаки (основні, тимчасові). 3. Господарське право окремих зарубіжних країн (підготувати реферат)		
<i>Тема 2</i>	1. Скласти структурно-логічну схему нормативно-правових актів за їх юридичною силою, що відображає правове регулювання конкретного (будь-якого) виду господарської діяльності (банківська, зовнішньоекономічна діяльність, діяльність із надання фінансових послуг) 2. Скласти вичерпний перелік категорій осіб, яким заборонено займатися підприємницькою діяльністю. 3. Визначити спільні та відмінні ознаки комерційної та некомерційної господарської діяльності. Обґрунтувати у формі доповіді. 4. Схематично зобразити етпи та порядок ліцензування господарської діяльності	3	7
<i>Тема 3</i>	1. Проаналізувати позитивні та негативні сторони монополізму на прикладах як вітчизняних, так і зарубіжних компаній (написання реферату). 2. Схематично зобразити : поняття, функції та учасники відноси у сфері економічної конкуренції; позитивні та негативні риси економічної конкуренції; державне регулювання економічної конкуренції (причини, мета, форми та засоби); Антимонопольні органи України (система та функції).	3	7
<i>Тема 4</i>	1. Визначити особливості правового регулювання якості товарів (робіт, послуг) 2. Скласти схему : основні форми державного регулювання якості (організаційні, економічні, правові)	3	7
<i>Тема 5</i>	Скласти схему : загальні права та обов'язки суб'єктів господарювання; види суб'єктів господарського права.	3	7
<i>Тема 6</i>	1. Скласти схему: поняття та характерні риси унітарних та корпоративних підприємств; поняття та характерні риси господарських товариств 2. Підготувати проект статуту приватного підприємства 3. Скласти порівняльну таблицю: організаційно-правові форми об'єднань підприємств (асоціації, корпорації, консорціум, концерн, комбінат, трест, союзи, спілки, асоціації підприємців тощо); ПАТ та ПрАТ	3	7
<i>Тема 7</i>	3. Право власності як основне речове право у сфері господарювання (підготувати реферат) 4. Навести та обґрунтувати відмінності між правом господарського відання та правом оперативного управління	3	7
<i>Тема 8</i>	1. Скласти схему: господарські зобов'язання (ознаки, види, функції, зміст, форма); припинення господарських зобов'язань (підстави, умови); господарський договір (ознаки, види, функції, зміст, форма) 2. Порядок укладення, зміни та розірвання господарського договору (підготувати реферат)	3	7
<i>Тема 9</i>	1. Господарські санкції як правовий засіб відповідальності у сфері господарювання (підготувати есе) 2. Скласти схему: господарсько-правова відповідальність (поняття, ознаки, функції); форми господарсько-правової відповідальності	3	7
<i>Тема 10</i>	1. Відновлення платоспроможності фізичної особи (підготувати есе) 2. Складіть порівняльну таблицю: ліквідаційної процедури банкрута – юридичної особи та банкрута – фізичної особи-підприємця	3	7

<i>Тема 11</i>	1. Поняття, ознаки та види господарсько-торгівельної діяльності (підготувати реферат) 2. Скласти порівняльну таблицю: окремі види господарсько-торгівельної діяльності (контрактація сільськогосподарської продукції, енергопостачання, оренда майна та лізинг, міна (бартер), зберігання)	3	7
<i>Тема 12</i>	1. Поняття та види фінансової діяльності суб'єктів господарювання (підготувати реферат) 2. Скласти схему: фінансова діяльність (поняття, види, ознаки); загальний порядок утворення та державної реєстрації комерційних банків; страхова діяльність (страхування) та її ознаки	4	8
<i>Тема 13</i>	1. Державне регулювання інвестиційної та інноваційної діяльності. (підготувати реферат) 2. Скласти схему: заходи щодо стимулювання інноваційної діяльності (позитивні, негативні); об'єкти та суб'єкти іноземних інвестицій	4	8
<i>Тема 14</i>	1. Загальні вимоги до реклами. (підготувати реферат) 2. Скласти схему: види реклами	4	8
<i>Тема 15</i>	1. Зовнішньоекономічний контракт (підготувати проект) 2. Поняття, види, принципи зовнішньоекономічної діяльності (підготувати есе).	4	8
	Разом	48	108

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У навчальному процесі застосовуються: лекції, практичні та індивідуальні заняття, консультації, самостійна робота, робота у групах, метод опитування, тестування, реферування, виконання КППЗ.

10. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ:

У процесі вивчення дисципліни «Господарське право» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне тестування та опитування;
- оцінювання результатів модульної контрольної роботи;
- ректорська контрольна робота;
- оцінювання виконання КППЗ;
- реферати;
- презентації результатів виконаних завдань;
- оцінювання результатів самостійної роботи студентів;
- інші види індивідуальних і групових завдань;
- екзамен.

11. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів

відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

12. КРИТЕРІЇ, ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Господарське право» визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4 (екзамен)
20%	20%	20%	40%
1. Опитування під час заняття (7 тем по 5 балів = 35 балів) 2. Письмова робота = 65 балів	1. Опитування під час заняття (8 тем по 5 балів = 40 балів) 2. Письмова робота = 60 балів	1. Активна участь у тренінгу = 20 балів. 2. Написання КПЗ, на основі сформованих індивідуальних завдань = 50 балів. 3. Захист КПЗ = 30 балів.	1) тестові завдання (25 тестів по 2 бали за тест) – макс. 50 балів; 2) завдання 1 – макс. 25 балів; 3) завдання 2 – макс. 25 балів.

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

13. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ, ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА:

№	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійний проектор	1–15
2.	Комунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Google Chrome, Firefox)	1–15
3.	Наявність доступу до мережі Інтернет	1–15
4.	Персональні комп'ютери	1–15
5.	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1–15
6.	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1–15
7.	Інструменти Microsoft Office (Word; Excel; Power Point і т. і.)	1–15

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Господарське право (Загальна частина) : підручник. За ред. В.С. Щербини, В.В. Резнікової. Київ : Видавництво Ліра-К. 2021. 448 с
2. Господарське право: особлива частина (правове регулювання господарських відносин в окремих галузях економіки) : навчальний посібник. д-р юрид. наук, проф. Б.В. Деревянко; МВС України, Донецький державний університет внутрішніх справ. Одеса : Видавничий дім «Гельветика». 2021. 314 с.
3. Вінник О. М., Шаповалова О. В. Господарське право в умовах цифровізації економіки: навчальний посібник. За заг. ред. Вінник О. М. К.: НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України. 2020 . 295 с.
4. Господарське право : підручник для вищ. навч. закл. за ред. О.П. Подцерковного. 3-тє вид., допов. та переробл. Одеса : Фенікс, 2020. 612 с.
5. Господарське право : навчально-методичний посібник (для студентів денної та заочної форми навчання). Подцерковний О. П., Добровольська В. В., Зятіна Д.В., Будурова Г.М. Одеса : НУ "ОЮА". 2021. 166 с.
6. Господарське право : навч. Посібник. укл. А.А. Бугирський. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. 2020. 144 с.
7. Швидка Т. І. Господарське право: навч. посіб. 2-ге вид., допов. та переробл. Харків : Право. 2019. 134 с.
8. Вінник О.М., Шаповалова О.В. Господарське право в умовах цифровізації економіки : навчальний посібник. Національна академія правових наук України, Науководослідний інститут приватного права і підприємництва імені Ф. Г. Бурчака. Київ : НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2020. 313 с.
9. Господарське право. Особлива частина: підручник. М. С. Долинська, Г.В. Смолин, О. А. Туркот, Л. В. Хомко, Б. М. Гамалюк; за ред. Г. В. Смолина. Львів: ЛьвДУВС. 2019. 536 с.
10. Господарське право : навч. практикум. кол. авт. [Резворович К. Р., Юнін О.С. та ін.] Дніпро: Видавець Біла К. О. 2021. 507 с.
11. Ментух Н.Ф. Правове становище органів управління лізингової компанії у формі акціонерного товариства. *Актуальні проблеми правознавства. Збірник наукових праць*. Випуск №4(20). 2019. С.99-105.
12. Ментух Н.Ф., Созанська Т.І. Врегулювання спору за участю судді в господарському судочинстві. *Юридичний науковий електронний журнал*. №5. 2019. С.101-103. URL: http://www.lsej.org.ua/5_2019/24.pdf

13. Ментух Н.Ф., Шевчук О.Р. Податкові пільги як елемент підтримки суб'єктів господарювання в період боротьби з COVID-19: порівняльно-правовий аспект. *Юридичний науковий електронний журнал – електронне наукове фахове видання юридичного факультету Запорізького національного університету*. №2. 2020. С. 283-286.

14. Ментух Н.Ф., Шевчук О.Р. Основні механізми реалізації грошово-кредитної політики та їх особливості. *Наукові записки. Серія : Право*. 2020. Випуск 9. Кропивницький. 2020. С. 115-121. URL: <https://pravo.cuspu.edu.ua/index.php/pravo/issue/view/2/1>

15. Ментух Н.Ф., Братасюк О.Б. Правове становище товариств з обмеженою відповідальністю за законодавством України. *Актуальні проблеми правознавства. Збірник наукових праць*. Випуск № 1. 2021. С.66-74. URL: <http://app.wunu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/1-2021.pdf>

16. Ментух Н.Ф., Братасюк О.Б. Поняття та класифікація цифрових прав в Україні. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. №10. С. 58-61. URL: http://lsej.org.ua/10_2021/14.pdf

17. Ментух Н.Ф., Шевчук О.Р. Правові аспекти оподаткування господарської діяльності суб'єктів господарювання в Україні в умовах воєнного стану. *Науковий збірник Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Серія «Право»*. 2022. № 12. С. 64-69. URL: <https://pravo.cuspu.edu.ua/index.php/pravo/issue/view/5/6>

18. Ментух Н.Ф., Шевчук О.Р. Інвестиційна підтримка державної інформаційної безпеки України в умовах воєнного стану: аналіз актуальних законодавчих новацій. *Актуальні проблеми правознавства. Збірник наукових праць*. Випуск № 1. 2022. С.49-54. URL: <http://app.wunu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/06/1-2022-1.pdf>

19. Ментух Н.Ф. Правова природа договору комерційної концесії (франчайзингу). *Актуальні проблеми правознавства. Збірник наукових праць*. Випуск № 1. 2023. С.47-53. URL: <http://app.wunu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/1-2023.pdf>

20. Natalia Mentukh, Oksana Shevchuk. Tax benefits as an element of supporting economic entities in the COVID-19 fighting period: comparative and legal aspects. *Analyses and studies. CASP*. № 1(9). May 2020. pp. 21-31. URL: <https://econjournals.sgh.waw.pl/ASCASP/article/view/2419/2137>

21. Natalia Mentukh, Oksana Shevchuk. Regulatory and legal support of investment support of the state information security of Ukraine in the conditions of martial law. *Reality of Politics. Estimates – Comments – Forecasts. Quarterly* 2022. No. (4)22. p.p. 67- 80. URL: <https://czasopisma.marszalek.com.pl/images/pliki/rop/22/rop2205.pdf>

22. Ментух Н.Ф. Поняття та значення корпоративного договору як правового механізму регулювання корпоративних правовідносин. MODERN ASPECTS OF SCIENCE 18- th volume of the international collective monograph. *Moderní aspekty vědy: XVIII. Díl mezinárodní kolektivní monografie / Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o.. Česká republika: Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o., 2022. str. 473 С. 364-378.*

23. Business Law I Essentials. 2019. 169p. URL: https://d3bxy9euw4e147.cloudfront.net/oscms-prodcms/media/documents/Business_Law_I_Essentials_-_WEB.pdf

24. Aleksandra Sikorska-Lewandowska. The Status of a Limited Liability Company in the Polish Legal System. *Journal of Research in Business and Management*. Volume 9 ~ Issue 7 (2021) pp: 01-08. URL: https://www.researchgate.net/publication/353273658_The_Status_of_a_Limited_Liability_Company_in_the_Polish_Legal_System

25. Natalia Mentukh, Oksana Shevchuk. Information security of consumers of financial services: international-legal aspect. "*Promotion of Social and Economic Values in the Context of European Integration*", international conference (4 ; 2021 ; Chişinău). 4th International Conference "*Promotion of Social and Economic Values in the Context of European Integration*", December 3-4, 2021, Chişinău: collecting scientific papers / scientific committee: Sedleţchi Iurie (president) [et al.]; chairman of the organizing committee: Şargu Lilia [et al.]. – Chişinău : S. n., 2021. С.28-34.

26. Natalia Mentukh, Oksana Shevchuk. Corporate contract as a legal mechanism for regulating corporate relations. Proceedings of the II International Scientific and Practical Conference «General regularities and models of science development», January 09 – 10, 2023, Zagreb, Croatia by the «InterSci». 143 p. P.p. 71-74. URL: <https://intersci.eu/wp-content/uploads/2023/01/General-regularities-and-models-of-science-development.pdf>

27. Natalia Mentukh, Oksana Shevchuk. Corporate contract as a legal mechanism for regulating corporate relations. Proceedings of the II International Scientific and Practical Conference «General regularities and models of science development», January 09 – 10, 2023, Zagreb, Croatia by the «InterSci». 143 p. P.p. 71-74. URL: <https://intersci.eu/wp-content/uploads/2023/01/General-regularities-and-models-of-science-development.pdf>

28. Shareholder (Stockholder): Definition, Rights, and Types. URL: <https://www.investopedia.com/terms/s/shareholder.asp>

29. Saxena I.C. Commercial law. URL: <http://14.139.60.116:8080/jspui/bitstream/123456789/738/19/Commercial%20Law.pdf>

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ:

1. Конституція України від 28 червня 1996р. Відомості Верховної Ради України. 1996. №30. Ст.141.

2. Господарський кодекс України. Відомості Верховної Ради України. 2003. – №18, № 19–20, № 21–22. Ст. 144.

3. Цивільний кодекс України від 16.01. 2003 р. № 435-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 40–44. Ст. 356.

4. Господарський процесуальний кодекс України від 06.11. 1991р. ВВР України. – 1992.– №6.– Ст.56 (в редакції від 03.10. 2017р. ВВР, 2017, № 48, ст.436) (з наступними змінами та доповненнями)

5. Цивільний процесуальний кодекс від 18.03. 2004р. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 40–41, 42. Ст. 492.

6. Кодекс адміністративного судочинства від 06.07. 2005р. Відомості Верховної Ради України. 2005. № 35–36, № 37. Ст. 446.

7. Податковий кодекс України від 02.12. 2010 р. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 13–14, № 15–16, № 17 Ст. 112.

8. Кодекс України з процедур банкрутства від 18.10. 2018 р. Відомості Верховної Ради України. 2019. № 19. Ст. 74.

9. Кодекс торговельного мореплавства від 23.05. 1995р. Відомості Верховної Ради України. 1995. № 47–52. Ст. 349.

10. Про господарські товариства: Закон України від 19 вересня 1991 року № 1576-XII. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 49, №19-20. Ст.132.

11. Про акціонерні товариства: Закон України від 27 липня 2022 року № 2465-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2465-20#top>

12. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю від 06.02.2018р. № 2275-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2018. №13. Ст.69.

13. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні: Закон України від 22.03.2012р. Відомості Верховної Ради України. 2013. № 3. Ст. 23.

14. Про засади державної регуляторної політики в сфері господарської діяльності: Закон України від 11.09. 2003р. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 9. Ст.79.

15. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05. 2003р. № 755-IV (в редакції Закону від 26.11.2015 № 835-VIII. /Відомості Верховної Ради України. 2016. 2. Ст. 17.

16. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02.03. 2015р. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 23. Ст. 158.

17. Про кредитні спілки: Закон України від 20.12. 2001р. Відомості Верховної Ради України. 2002. №15.Ст.101.

18. Про дозвільну систему в сфері господарської діяльності: Закон України від 06.09.2005р. Відомості Верховної Ради України. 2004. №50. Ст.540.
19. Про міжнародні договори України: Закон України від 29.06.2004р. Відомості Верховної Ради України. 2005. №48. Ст.483.
20. Про сільськогосподарську кооперацію: Закон України від 21 липня 2020 року № 819-ІХ. Відомості Верховної Ради України. 2020. № 52. Ст. 497.
21. Про споживчу кооперацію: Закон України від 10.04.1994р. Відомості Верховної Ради України. 1992. №30. Ст.414.
22. Про фермерське господарство: Закон України від 19.06.2003р. Відомості Верховної Ради України. 2003. №45. Ст.363.
23. Про особисте селянське господарство: Закон України від 15.05.2003р. Відомості Верховної Ради України. 2003. №29. Ст.232.
24. Про колективне сільськогосподарське підприємство: Закон України від 14.02.1992р. Відомості Верховної Ради України. 1992. №20. Ст.272.
25. Про холдингові компанії в Україні: Закон України від 15.03.2006р. Відомості Верховної Ради України. 2006. №34. Ст.291.
26. Про співробітництво територіальних громад: Закон України від 17.06.2014р. Відомості Верховної Ради України. 2014. №34. Ст.1167.
27. Про оренду державного та комунального майна: Закон України від 03.10.2019р. Відомості Верховної Ради України. 2020. №4. Ст.25.
28. Про управління об'єктами державної власності: Закон України від 21.09.2006р. Відомості Верховної Ради України. 2006. №46. Ст.456.
29. Про рекламу: Закон України від 03.07.1996р. Відомості Верховної Ради України. 1996. №39. Ст.181.
30. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки: Закон України від 23.02.2006р. Відомості Верховної Ради України. 2006. №31. Ст.261.
31. Про товарні біржі: Закон України від 10.12.1991р. Відомості Верховної Ради України. 1992. №10. Ст.139.
32. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000р. Відомості Верховної Ради України. 2001. №5-6. Ст.30.
33. Про Національний банк України: Закон України від 20.05.99 1999р. Відомості Верховної Ради України. 1999. №29. Ст.238.
34. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.91р. Відомості Верховної Ради України. 1991. №29. Ст.377.
35. Про міжнародний комерційний арбітраж: Закон України від 24.02.1994р. Відомості Верховної Ради України. 1994. №25. Ст.198.
36. Про концесію: Закон України від 03.10.2019р. Відомості Верховної Ради України. 2019. №48. Ст.325.
37. Про торгово-промислові палати в Україні: Закон України від 02.12.1997р. Відомості Верховної Ради України. 1998. №13. Ст.52.
38. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002р. Відомості Верховної Ради України. 2002. №36. Ст.266.
39. Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні: Закон України від 08.09.2011р. Відомості Верховної Ради України. 2012. №19-20. Ст.166.
40. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991р. Відомості Верховної Ради України. 1991. №47. Ст.646.
41. Про інститути спільного інвестування: Закон України від 05.07.2012р. Відомості Верховної Ради України. 2013. №29. Ст.337.
42. Про захист іноземних інвестицій на Україні: Закон України від 10.09.1991р. Відомості Верховної Ради України. 1991. №46. Ст.616.
43. Про режим іноземного інвестування: Закон України від 19.03.1996р. Відомості Верховної Ради України. 1996. №19. Ст.80.

44. Про Антимонопольний комітет України: Закон України від 26.11. 1993р. Відомості Верховної Ради України. 1993. №50. Ст.472.
45. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11.01. 2001р. Відомості Верховної Ради України. 2001. №12. Ст.64.
46. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 07.06. 1996р. Відомості Верховної Ради України. 1996. №36. Ст.164.
47. Про природні монополії: Закон України від 20.04. 2000р. Відомості Верховної Ради України. 2000. №30. Ст.238.
48. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05. 1991р. Відомості Верховної Ради України. 1991. №30. Ст.379.
49. Про страхування: Закон України від 07.03. 1996р. Відомості Верховної Ради України. 1996. №18. Ст.78.
50. Про транспорт: Закон України від 10.11. 1994р. Відомості Верховної Ради України. 1994. №51. Ст.446.
51. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017р. Відомості Верховної Ради України. 2018. №9. Ст.50.
52. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV. Відомості Верховної Ради України. 1999. №40. Ст.365.
53. Про фінансові послуги та державне регулювання ринку фінансових послуг: Закон України від 12.07. 2001р. Відомості Верховної Ради України. 2002. №1. Ст.1.
54. Про фінансові послуги та фінансові компанії: Закон України від 14.12. 2021р. Відомості Верховної Ради України. №30. Ст.542.
55. Про публічні закупівлі: Закон України від 25.12. 2015р. Відомості Верховної Ради України. 2016. №9. Ст.89.
56. Про ціни і ціноутворення: Закон України від 21.06. 2012р. Відомості Верховної Ради України. 2013. №19-20. Ст.190.
57. Про фінансовий лізинг: Закон України від 11.12. 2003р. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 15. Ст. 231.
58. Про судоустрій та статус суддів: Закон України від 02.06. 2016р. Відомості Верховної Ради України. 2016. №31. Ст.545.
59. Про третейські суди: Закон України від 11.05. 2004р. Відомості Верховної Ради України. 2004. №35. Ст.412.
60. Про стандартизацію: Закон України від 05.06. 2014р. Відомості Верховної Ради України. 2014. №31. Ст.1058.
61. Про технічні регламенти та оцінку відповідності: Закон України від 15.01. 2015р. Відомості Верховної Ради України. 2015. №14. Ст.96.
62. Про громадські об'єднання : Закон України від 22.03. 2012р. Відомості Верховної Ради України. 2013. №1. Ст.1.
63. Про благодійну діяльність та благодійні організації : Закон України від 05.07. 2012р. Відомості Верховної Ради України. 2013. №25. Ст.252.
64. Про свободу совісті та релігійні організації : Закон України від 23.04. 1991р. Відомості Верховної Ради України. 1991. №25. Ст.283.
65. Правила «Інкотермс-2020». URL: <http://www.visnuk.com.ua/ru/news/100015209-inkoterms-2020-osoblivosti-mozhlivogo-zastosuvannya-1>

РЕСУРСИ ІНТЕРНЕТ

Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>